

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**XIV RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

IYUL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
XIV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 14-son (28-iyul, 2026-yil).– 99 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-iyul

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi XIV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

CASE-BASED LEARNING ASOSIDA BO'LAJAK SHIFOKORLARDA MODAL KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH

Olimova Sharifabonu Siddiqovna

ESP teacher

Department of Uzbek language and literature,
Russian and English languages, Bukhara State Medical Institute

Email: Olimovasharifa66@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-4462-0076>

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi bo'lajak shifokorlarda ingliz tilidagi modal birliklardan kasbiy muloqot jarayonida maqsadga muvofiq foydalanish kompetensiyasini rivojlantirishda case-based learning (CBL) metodining didaktik imkoniyatlari tahlil qilinadi. Modal birliklarning klinik kommunikatsiyadagi funksional xususiyatlari yoritilib, ularni real klinik vaziyatlar asosida o'qitishning afzalliklari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, CBL yondashuvining lingvodidaktik va lingvokognitiv tamoyillar bilan uyg'unligi asoslanadi.

Kalit so'zlar: modal kompetensiya, Case-Based Learning, klinik muloqot, modal birliklar, lingvodidaktika, ESP, bo'lajak shifokor, kommunikativ kompetensiya.

DEVELOPMENT OF MODAL COMPETENCE IN FUTURE DOCTORS BASED ON CASE-BASED LEARNING

Olimova Sharifabonu Siddiqovna

ESP teacher

Department of Uzbek language and literature,
Russian and English languages, Bukhara State Medical Institute

Annotation. This thesis analyzes the didactic possibilities of the case-based learning (CBL) method in developing the competence of future doctors to use modal units in the English language in the process of professional communication. The functional properties of modal units in clinical communication are highlighted, and the advantages of teaching them based on real clinical situations are considered. The compatibility of the CBL approach with linguodidactic and linguocognitive principles is also substantiated.

Keywords: modal competence, Case-Based Learning, clinical communication, modal units, linguistic didactics, ESP, future doctor, communicative competence.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymdif-y2026v2i14/n22>

Bugungi kunda tibbiyot sohasida xalqaro hamkorlikning kengayishi, xorijiy ilmiy manbalardan foydalanish hamda ingliz tilida kasbiy muloqot olib borishga bo'lgan ehtiyoj tibbiyot oliy ta'limi oldiga yangi vazifalarni qo'yimoqda. Zamonaviy shifokordan nafaqat kasbiy bilim va amaliy ko'nikmalar, balki klinik vaziyatlarda fikrini ingliz tilida aniq, ehtiyotkor va muloqot maqsadiga mos tarzda ifodalay olish ham talab etiladi. Shu nuqtai nazardan, ingliz tilidagi modal birliklarni o'rgatish masalasi ESP (English for Specific Purposes) kurslarining muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. [1; B.56.].

Modal birliklar tibbiy muloqotda alohida kommunikativ vazifani bajaradi. Ular yordamida shifokor tashxis bo'yicha taxmin bildiradi, tekshiruv zaruratini asoslaydi, davolash bo'yicha tavsiya beradi yoki muayyan harakatning majburiyligini ifodalaydi. Masalan, *may*, *might*, *could* birliklari ehtimollikni, *should* tavsiyani, *must* esa qat'iy zarurat yoki majburiyatni

bildiradi. Shuning uchun modal birliklardan o'rinli foydalanish grammatik bilim bilan cheklanmaydi, balki kommunikativ vaziyatni to'g'ri baholash va kasbiy nutq me'yorlariga amal qilishni ham talab qiladi. Amaliy kuzatuvlar shuni ko'rsatadiki, modal birliklarni an'anaviy grammatika mashg'ulotlari doirasida o'rgatish har doim ham ularning real kasbiy muloqotdagi qo'llanilishini ta'minlay olmaydi. Talabalar modal fe'llarning grammatik shakllarini o'zlashtirsalar ham, diagnostik noaniqlikni ifodalash, bemorga tavsiya berish yoki klinik qarorni asoslash jarayonida ulardan foydalanishda qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin. Bunday holat grammatik bilimning kommunikativ kompetensiyaga to'liq aylanmaganligini ko'rsatadi. [2; B.68.].

Mazkur muammoni hal etishda Case-Based Learning metodidan foydalanish istiqbolli yondashuvlardan biri sifatida qaraladi. Ushbu metodning asosiy xususiyati o'quv faoliyatini real yoki real sharoitga yaqin klinik vaziyatlar asosida tashkil etishdan iborat. Talabalar tayyor qoidalarni yodlash o'rniga bemor haqidagi ma'lumotlarni tahlil qiladi, ehtimoliy tashxislarni muhokama qiladi, tekshiruv usullarini tanlaydi va davolash bo'yicha takliflarini bildiradi. Bunday faoliyat davomida modal birliklardan foydalanish tabiiy kommunikativ ehtiyoj sifatida yuzaga keladi. Masalan, nafas qisishi va yuqori tana harorati kuzatilgan bemor haqidagi klinik holatni muhokama qilishda talabalar quyidagi ifodalardan foydalanishlari mumkin: [3; B.57.].

The patient may have a respiratory infection.

It could be bacterial pneumonia.

Further laboratory tests should be carried out.

The patient must be monitored carefully.

Bu gaplarda modal birliklar grammatik mashq sifatida emas, balki muayyan klinik qarorni ifodalash vositasi sifatida qo'llaniladi. Natijada talaba modal birlikning shaklini emas, uning mazmuniy va pragmatik vazifasini anglay boshlaydi. [4; B.88.].

Lingvodidaktik nuqtai nazardan, Case-Based Learning kommunikativ, kompetensiyaviy va kontekstga asoslangan ta'lim tamoyillariga mos keladi. Talaba til birliklarini alohida hodisa sifatida emas, balki kasbiy faoliyatning tarkibiy elementi sifatida o'zlashtiradi. Lingvokognitiv jihatdan esa klinik vaziyatni tahlil qilish, mavjud ma'lumotlarni solishtirish, ehtimoliy xulosalarni shakllantirish va ularni ingliz tilida ifodalash jarayonlari til hamda tafakkurning o'zaro bog'liqligini namoyon etadi. Shu sababli modal birliklarni klinik vaziyatlar bilan bog'liq holda o'qitish ularning mazmunini chuqurroq anglashga xizmat qiladi. [5; B.97.].

Case-Based Learning asosidagi mashg'ulotlarda guruhli muhokama, rolli o'yin, klinik dialoglar va muammoli vaziyatlarni yechishga qaratilgan topshiriqlardan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Masalan, "doctor-patient" yoki "doctor-doctor consultation" shaklidagi muloqotlarda talabalar bemorga tavsiya berish, ehtimoliy tashxisni muhokama qilish va keyingi tekshiruvlarni rejalashtirish jarayonida modal birliklarni kommunikativ vazifaga mos ravishda tanlaydilar. Bunday mashg'ulotlar o'quvchilarning nutq faolligini oshirish bilan birga, kasbiy terminologiyadan foydalanish malakasini ham rivojlantiradi. Shuningdek, Case-Based Learning talabalarining mustaqil fikrlashi va reflektiv faoliyatini rag'batlantiradi. Klinik holatni tahlil qilish jarayonida ular mavjud ma'lumotlarni baholaydi, bir nechta ehtimoliy yechimlarni taqqoslaydi va o'z qarorini asoslashga harakat qiladi. Bu esa modal birliklarning semantik nozikliklarini anglash va ularni vaziyatga mos tanlash imkonini beradi. Natijada grammatik bilim kommunikativ faoliyat bilan uzviy bog'lanadi. [6; B.89.].

Xulosa qilib aytganda, modal birliklarni Case-Based Learning asosida o'qitish ularni alohida grammatik mavzu sifatida emas, balki klinik kommunikatsiyaning funksional vositasi sifatida o'zlashtirish imkonini beradi. Ushbu yondashuv talabalarning kasbiy kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish, klinik fikrlashni qo'llab-quvvatlash hamda ingliz tilida muloqot olib borish ko'nikmalarini takomillashtirish uchun metodik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin. Mazkur yondashuvni o'quv jarayoniga izchil tatbiq etish bo'lajak shifokorlarni xalqaro kasbiy muloqot talablariga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Basturkmen, H. (2010). *Developing Courses in English for Specific Purposes*. Palgrave Macmillan.
2. Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1–47.
3. Coates, J. (1983). *The Semantics of the Modal Auxiliaries*. Croom Helm.
4. Thistlethwaite, J. E., Davies, D., Ekeocha, S., et al. (2012). The effectiveness of case-based learning in health professional education: A systematic review. *Medical Teacher*, 34(6), e421–e444.
5. Williams, B. (2005). Case-based learning—A review of the literature. *Nurse Education Today*, 25(8), 577–581.
6. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Snow, M. A. (2014). *Teaching English as a Second or Foreign Language* (4th ed.). National Geographic Learning.
7. Hyland, K. (2006). *English for Academic Purposes: An Advanced Resource Book*. Routledge.
8. Wood, D. F. (2003). Problem Based Learning. *BMJ*, 326(7384), 328–330.
9. Hall, G. (2011). *Exploring English Language Teaching: Language in Action*. Routledge.
10. Ellis, R. (2003). *Task-Based Language Learning and Teaching*. Oxford University Press.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

XIV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, iyul

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.

XIV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.

2-jild, 14-son (28-iyul, 2026-yil). – 99 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-iyul.

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.